

Epigenetika és életmód

Dr. Falus András
andras.falus@eduvital.net

www.eduvital.net

Evangélikus Hittudományi Egyetem, 2013. május 15.

2013. május 15,

Epigenetika és életmód

Dr. FALUS András, egyetemi tanár

Környezettudatosság és globalizáció kihívásai

Dr. TOMPA Anna, egyetemi tanár

Stress, stresszoldás, kiégés

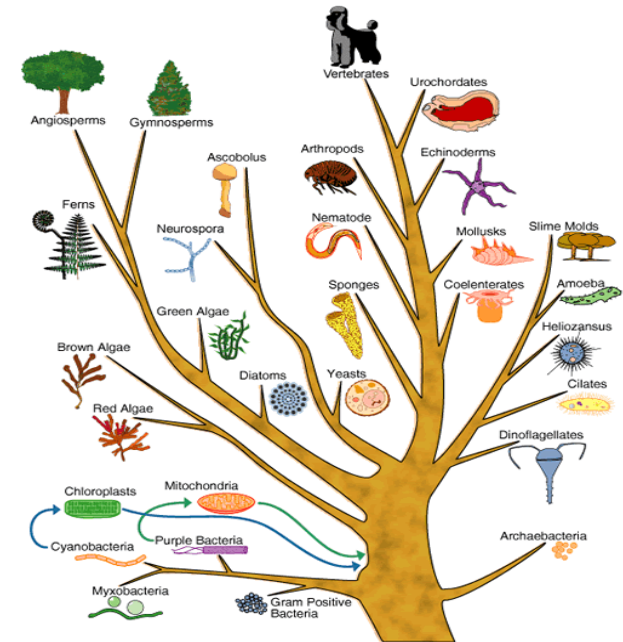
Dr. BAGDY Emőke, egyetemi tanár

Evés- és testképzavarok

Dr. BABUSA Bernadett, egyetemi tanársegéd

Két fő motiváció a kísérleti biológiában

- Élővilág megismerése
evolúció

- Genetika & egészség/betegség

táplálkozás, mozgás, fertőzések, gyógyszerek, dohányzás,
higiénia, stress, lelki hatások, közösség
EPIGENETIKAI HATÁSOK

DNS metiláció

Hisztion
modifikációk

telomer/telomeráz

GENOM

kis RNS-ek (miRNS, mirtron, piwi..)

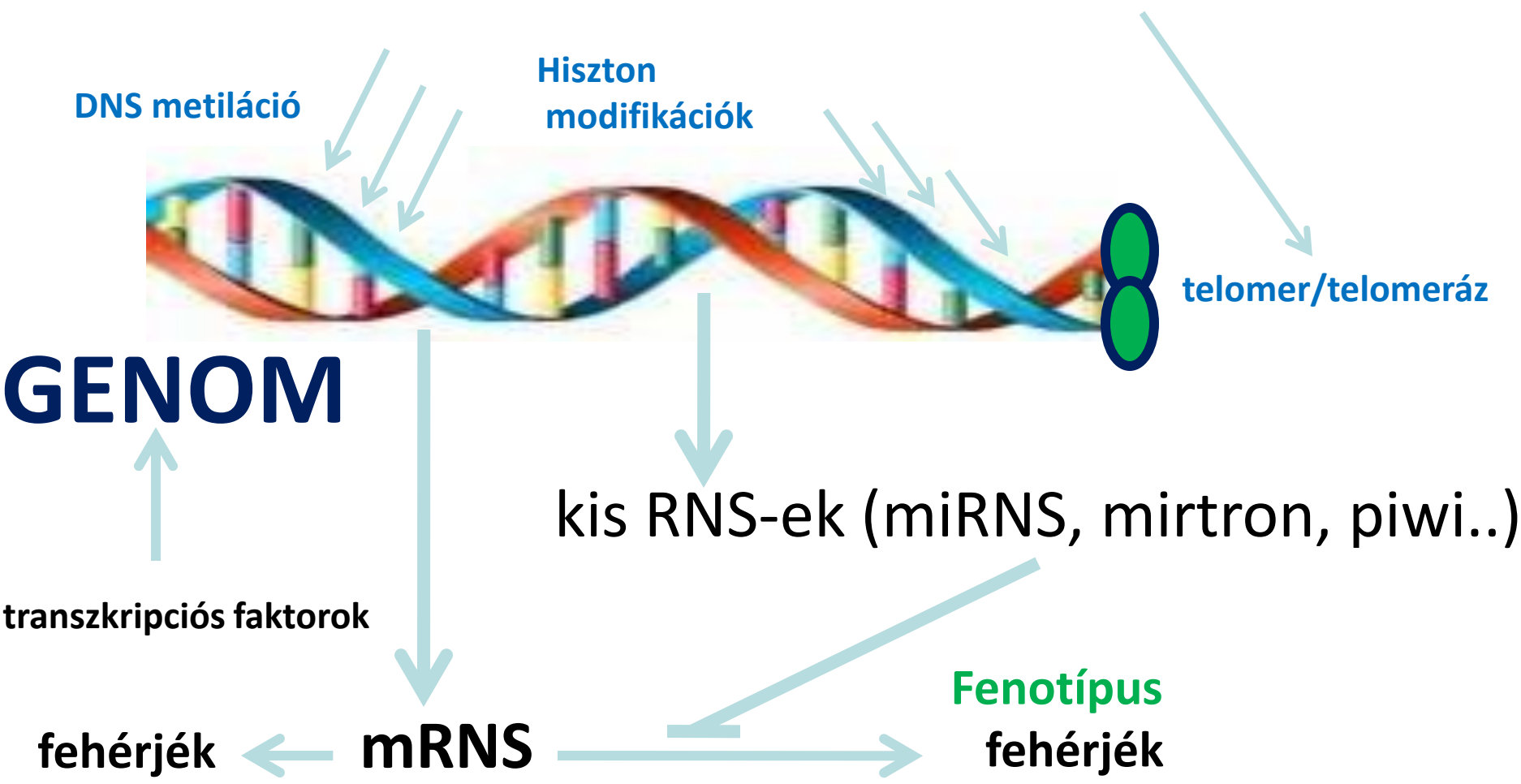
transzkripciós faktorok

Fenotípus

fehérjék

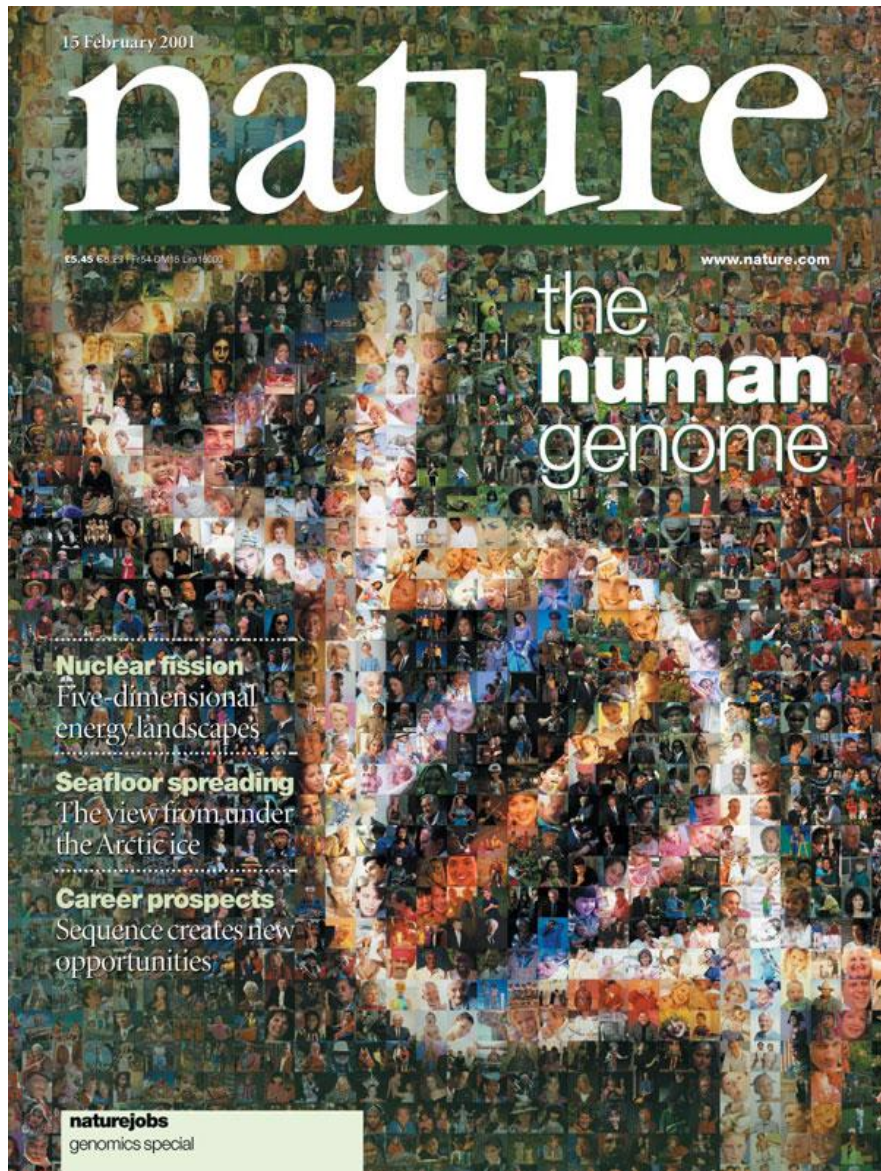
mRNS

fehérjék

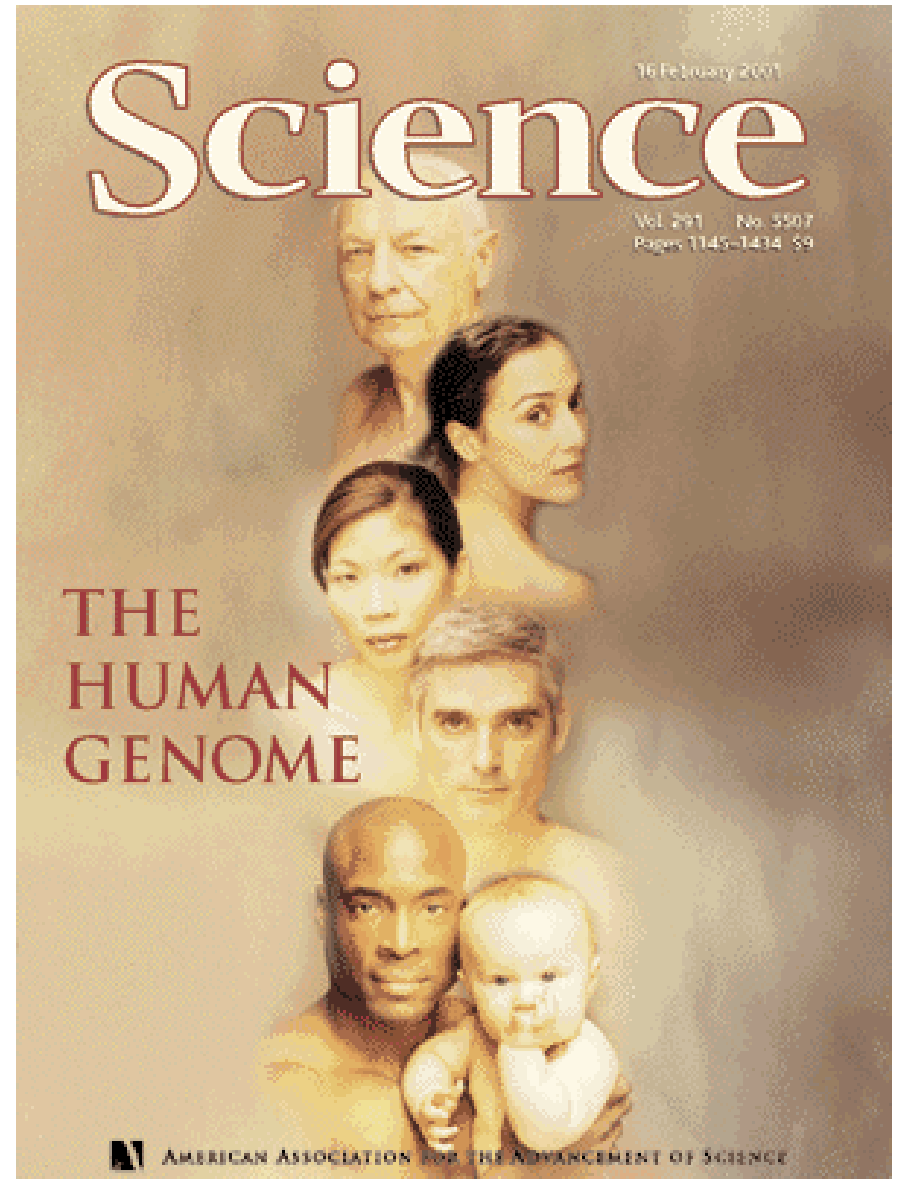

This 3D animation is provided courtesy of Rosetta Genomics (www.rosettagenomics.com)

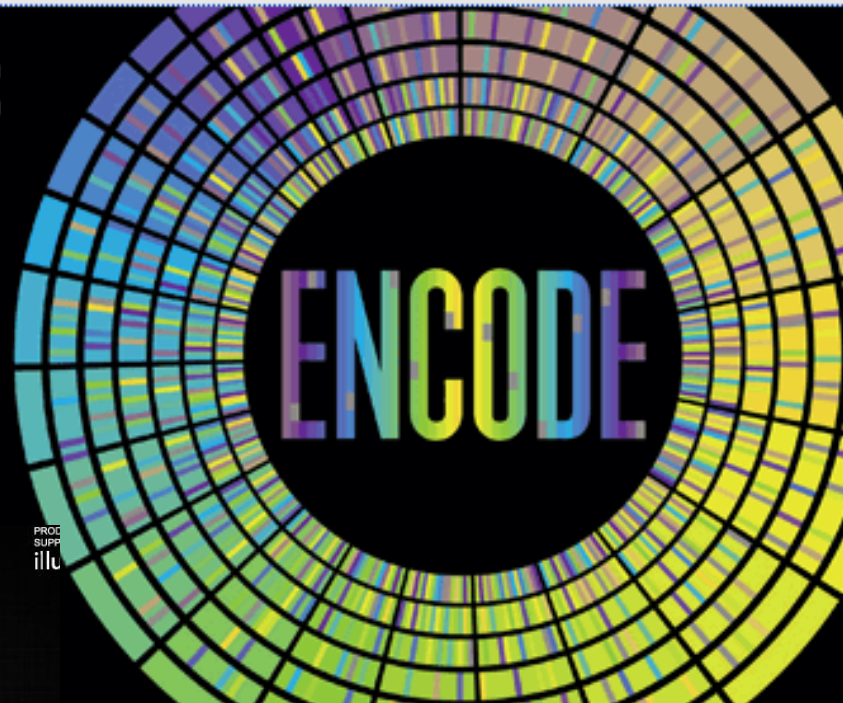

2001. február 15-16

nature | ENCODE

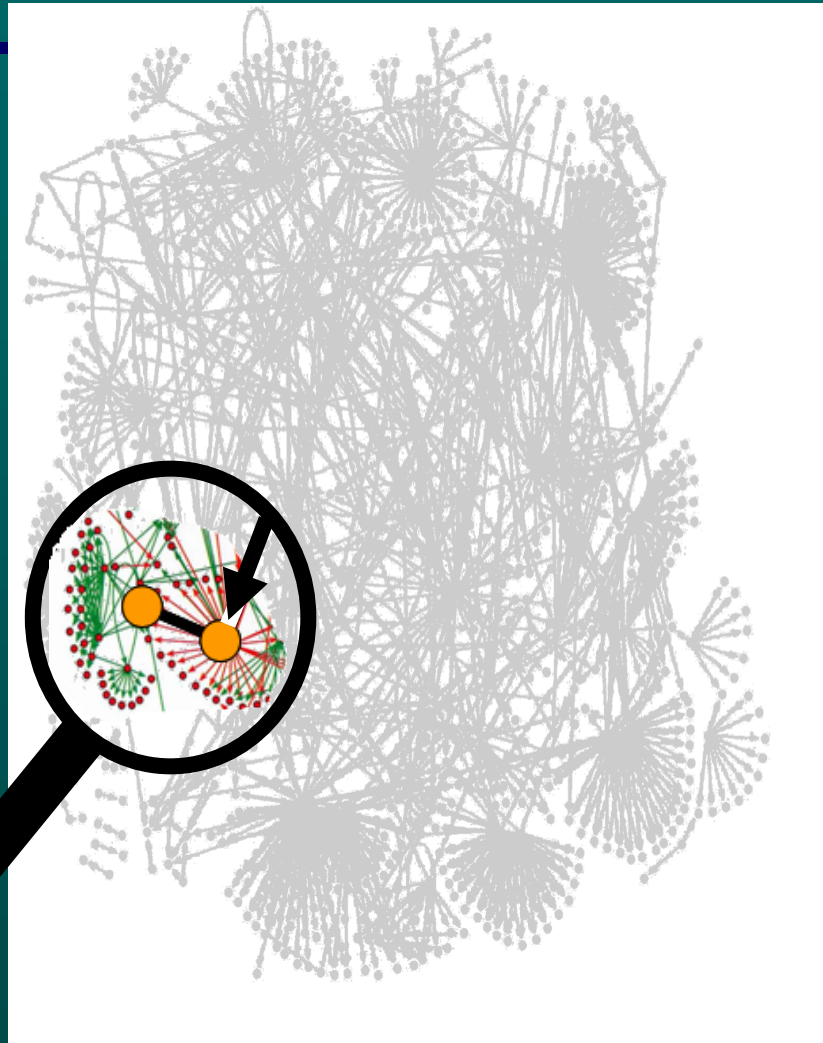

explorer

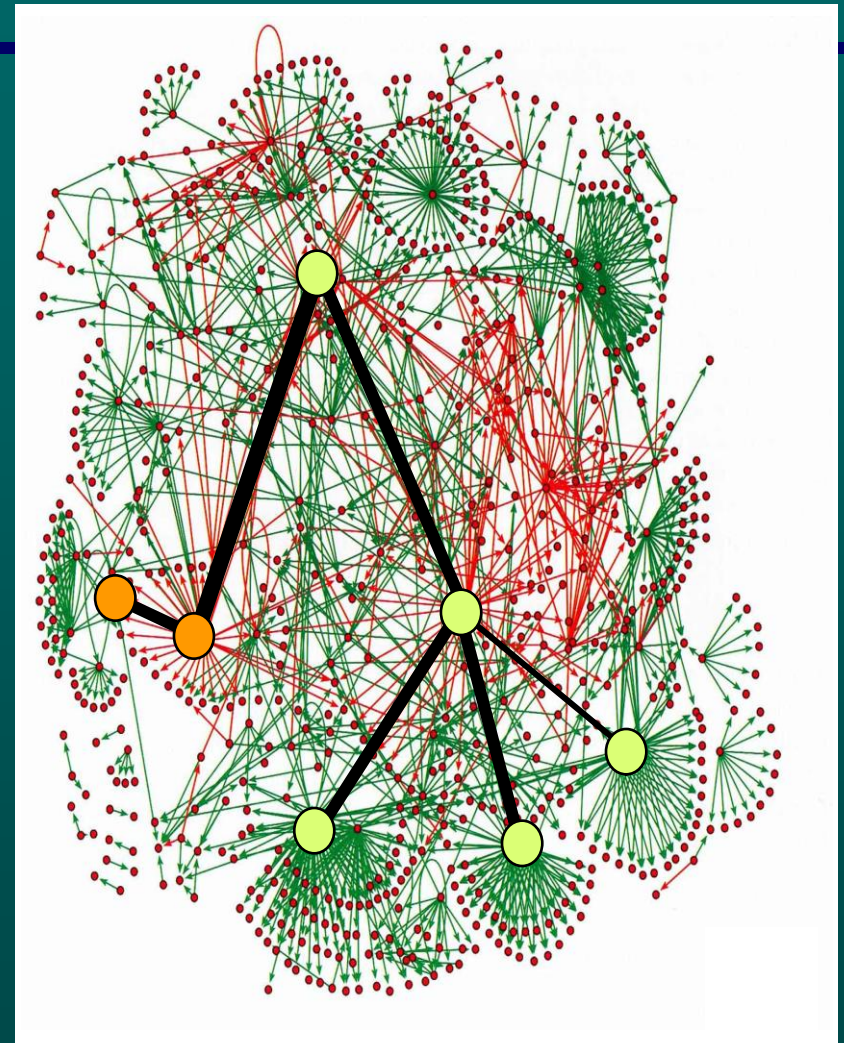
The ENCODE Explorer interface is shown in a dark theme. On the left, a circular thread of 13 numbered nodes (01 to 13) is displayed, with arrows pointing to the text "Choose a thread". On the right, a semi-circular arc of paper icons is shown, with arrows pointing to the text "Choose a paper". At the bottom, there are three buttons: "What is ENCODE?", "Threads: a new approach", and "Guide to the ENCODE explorer".

**Az emberi DNS elemeinek
funkcionális enciklopédiája**

Hagyományos biológia

Rendszer-szemléletű biológia

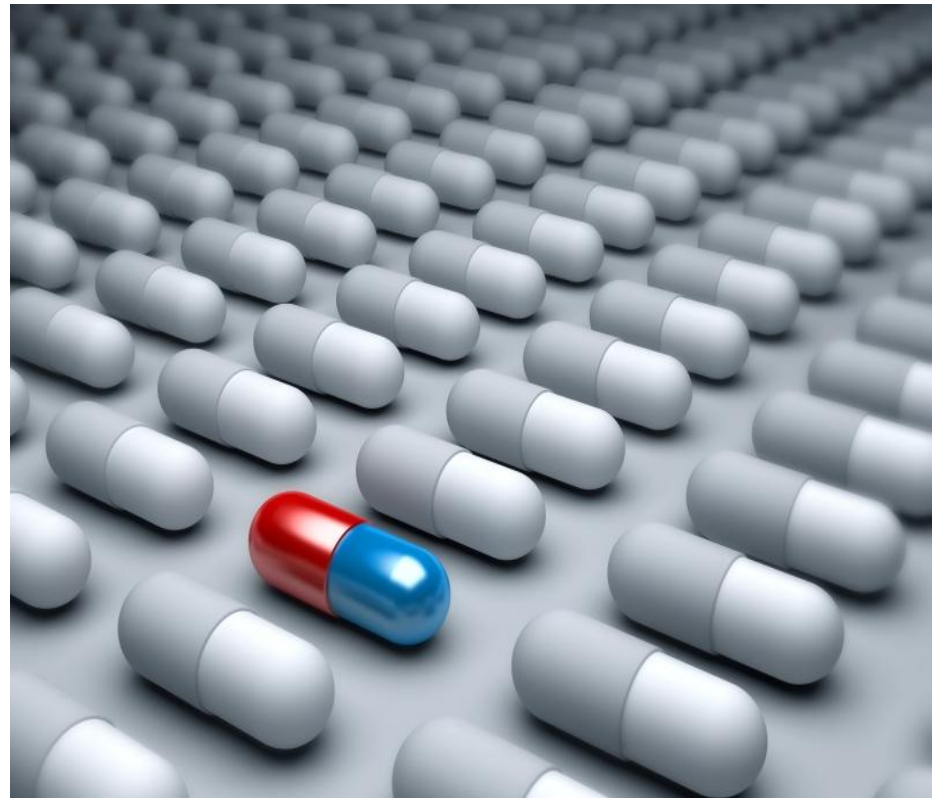

Személyre szabott orvoslás!

**Fejlett genetikai
diagnosztika**

**Fejlett számítógépes
adatelemzés**

**Szoros
együttműködés orvos
és páciens között**

PI:

személyre szabott védőoltások, gyógyszer beállítások

10 év múlva?

Nem öröklődő betegségek
(mindig van **öröklődő**
komponense)

Öröklődő betegségek
(mindig van **környezeti**
komponense)

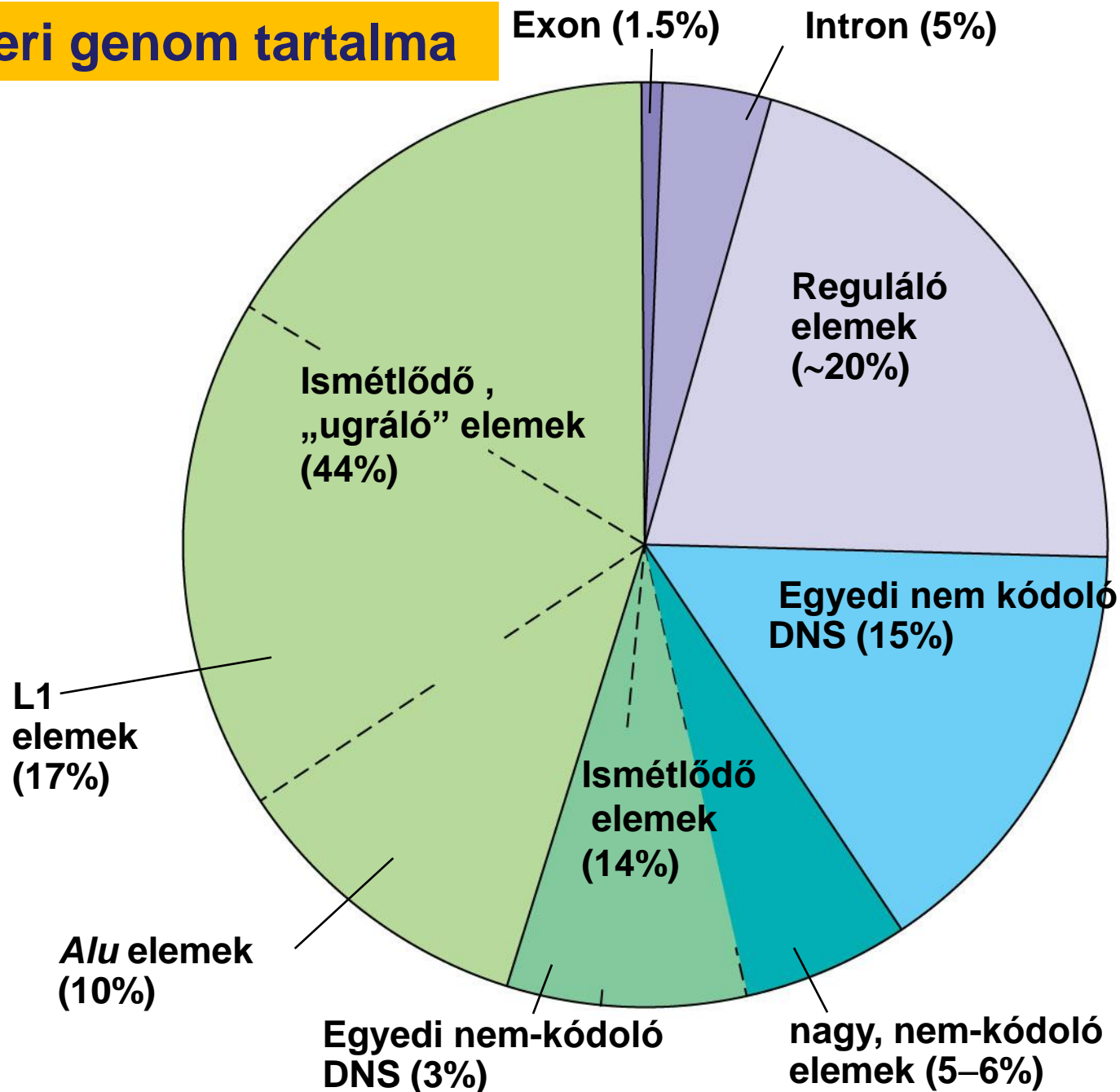

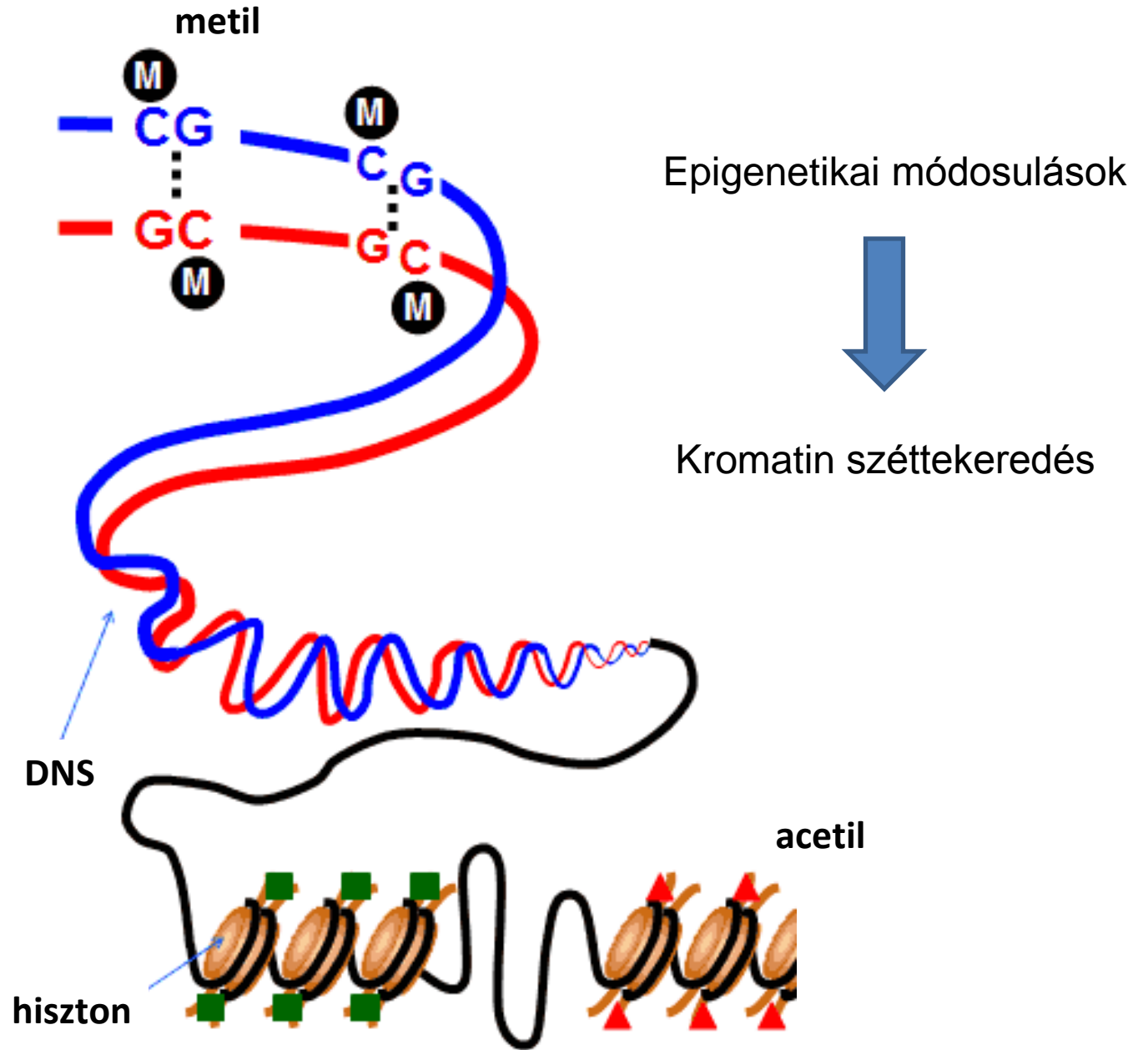
Fertőzés
(?)

Baleset

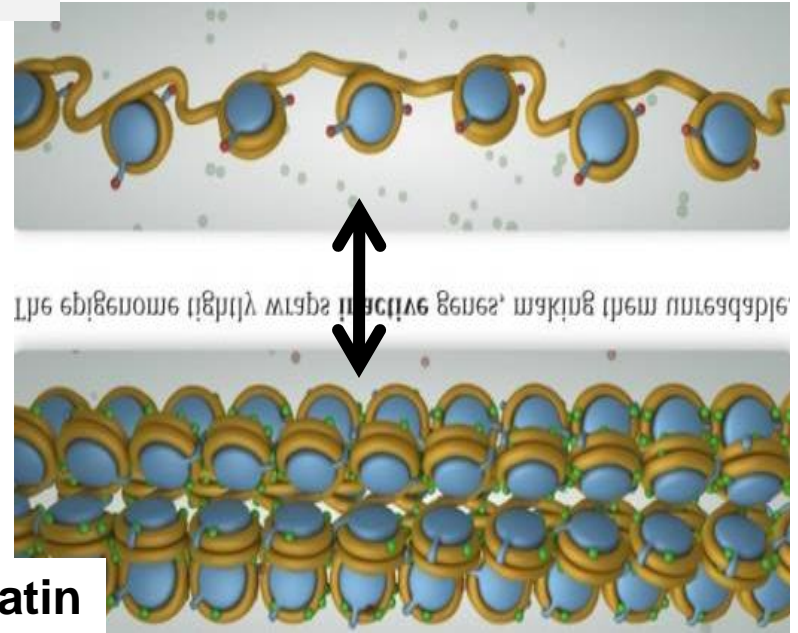
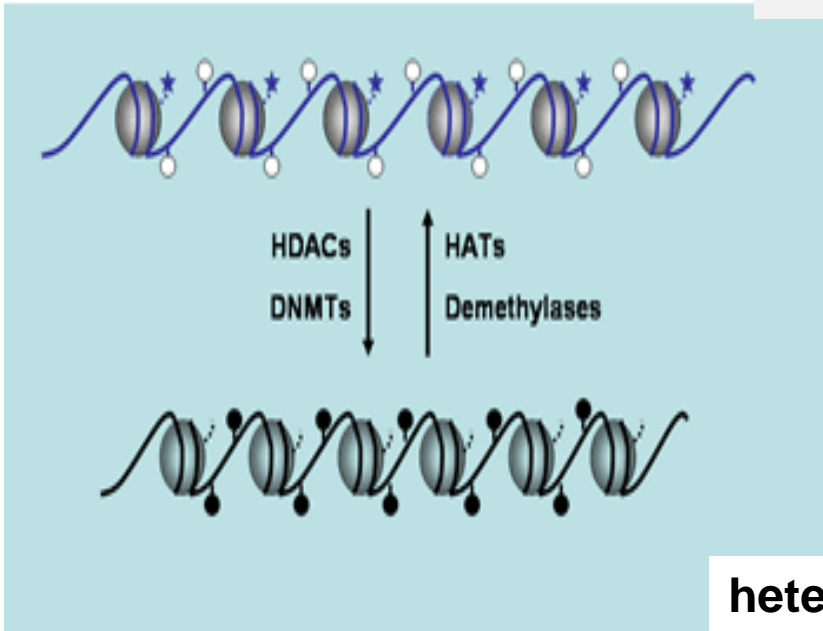
Rákkeltő
anyagok
(??)

Az emberi genom tartalma

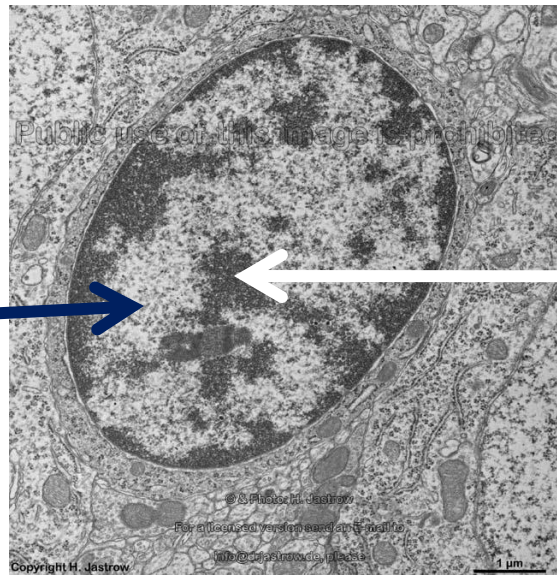

eukromatin

heterokromatin

eukromatin

heterokromatin

ÉLETMÓD

táplálkozás, mozgás, fertőzések, gyógyszerek, dohányzás,
higiénia, stress, lelki hatások, közösség

EPIGENETIKAI HATÁSOK

DNS metiláció

Hisztin
modifikációk

telomer/telomeráz

GENOM

mikroRNS
mirton

mRNS

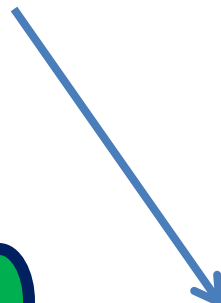
fenotípus

EGÉSZSÉG

BETEGSÉG

transzkripciós
faktorok

mit öröklünk—mit nem??

- Az öröklődés (hajlam) lényegében **végleges**
- A környezeti hatások nagyrésze **változtatható**

**AZ ÉLETMÓD VÁLTOZTATÁS
JELENTŐSÉGE !!!**

Nonprofit
Egészségnevelési
Társaság

Értsd, csináld, szeresd!

www.eduvital.net

Primer célcsoportok

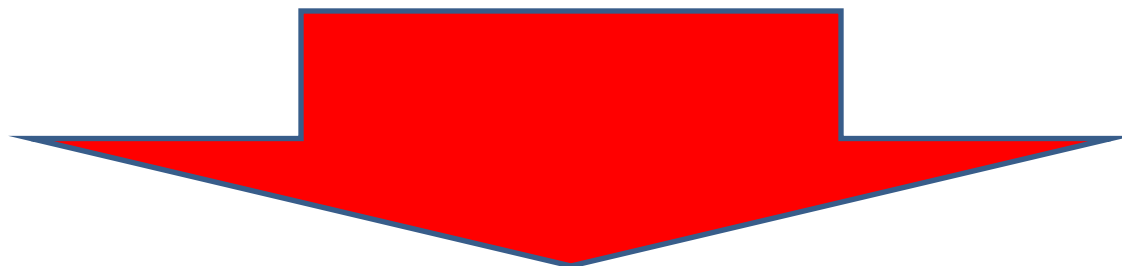
PEDAGÓGUSOK
biológia-egészségtan,
osztályfőnök
tanárok, tanítók
nevelési tanácsadók

EÜ. SZAKEMBEREK
védőnők
házi/gyerek/orvosok
szociális munkások

LELKÉSZEK

**KISEBBSÉGI
SZERVEZETEK**
Szociális
munkások

ÚJSÁGÍRÓK

FIATAL TÁRSADALOM

www.eduvital.net

**Ismerje meg az EDUVITAL NET képzéseit, programjait, célkitűzéseit!
Csatlakozzon hozzánk!**

EDUVITAL NET Nonprofit Egészségnevelési Társaság

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

+36 (1) 459 1471, +36 (1) 210 2929

www.eduvital.net

info@eduvital.net

2013. május 16.

Gyerekbetegségek, amit egy gyerekközösség vezetőjének ismernie kell

Dr. MADARASI Anna, PhD, főorvos

Mindennapi testmozgás-egészséges élet

Dr. VASS Zoltán, PhD, stratégiai munkacsoportvezető

Családi közösség és a lelki egészség

Dr. PUREBL György, egyetemi docens

Öröklött és szerzett egészség

Dr. FALUS András, egyetemi tanár